

30 okt 2019 -15:37

Restauratie en renovatie van het gerechtshof aan de Britselei in Antwerpen start in november 2019

De Regie der Gebouwen, de vastgoedbeheerder van de federale overheid, treedt op als bouwheer en opdrachtgever. Zij werkt samen met het studiebureau TV OGA - een tijdelijke vereniging van de studiebureaus HUB, Origin, Bureau Bouwtechniek en RCR - en aannemer Artes Group.

“Na goedkeuring van de openbare aanbesteding door de Ministerraad net voor het bouwverlof kan nu de uitvoering van de werken echt beginnen”, preciseert Koen Geens, Vice-eerste Minister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen. “Het doel van de renovatie en restauratie is om de beschikbare oppervlakte van het gebouw op een optimalere manier te benutten, zodat Justitie en zijn medewerkers zouden kunnen werken in een efficiëntere, veiligere en duurzamere omgeving.”

Historiek van het gebouw

Het gerechtshof werd officieel ingehuldigd in 1877. Het pand in eclectische stijl met een neorenaissance-inslag maakte deel uit van de reeks monumentale gebouwen die in de tweede helft van de 19de eeuw werden opgetrokken langs de Antwerpse Leien. Het ontwerp was van architect Lode Baeckelmans, die zich voor het silhouet van het gerechtshof liet inspireren door het Louvre in Parijs.

Het gebouw deed 129 jaar lang dienst als gerechtsgebouw en is sinds 1997 beschermd als monument. Na de bouw van het Justitiepaleis aan de Bolivarplaats in 2006 trokken veel gerechtelijke diensten naar het nieuwe gebouw. Bijgevolg werd het gerechtshof vooral nog voor assisenzaken gebruikt; de laatste zaak vond plaats in oktober 2016.

Tussen 2006 en 2012 liet de Regie der Gebouwen de daken, de kroonlijsten en de gevels restaureren en renoveren.

Herbestemming van het gerechtshof

Met de start van de werken is het eerherstel van het gerechtshof in zicht.

Na de voltooiing van de werken eind 2022 nemen het Hof van Beroep, het Parket-Generaal, het Arbeidshof, het Auditoraat-generaal en het Assisenhof van Antwerpen er hun intrek. Deze rechtbanken zijn nu gevestigd aan de Waalsekaai in Antwerpen, met uitzondering van het Assisenhof dat zich momenteel in het Justitiepaleis aan de Bolivarplaats bevindt.

Studie en ontwerp voor de renovatie en restauratie van het gerechtshof

Het studiebureau TV OGA - een tijdelijke vereniging van de studiebureaus HUB, Origin, Bureau Bouwtechniek en RCR - werd aangesteld om een masterplan uit te werken voor het gerechtshof aan de Britselei.

Dit resulteerde in een geïntegreerde studie en ontwerp om het volledige gebouw te renoveren en te restaureren en te voldoen aan de behoeften van de Federale overheidsdienst (FOD) Justitie.

Voorafgaand aan deze studie werd een bouwhistorisch en materiaal-technisch onderzoek uitgevoerd, wat

noodzakelijk was omdat het gaat om een beschermd monument. Er werd ook overleg gepleegd met het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Hedendaagse invulling

Het gebouw wordt zoveel mogelijk in ere hersteld, rekening houdend met de behoeften van de gerechtelijke diensten die na de werken hun intrek zullen nemen in het gebouw.

Gebruikscomfort en herstel van daglicht, duurzaamheid en veiligheid staan voorop.

Originele elementen worden gerestaureerd en enkele storende verbouwingen uit het begin van de 20ste eeuw verdwijnen om het oorspronkelijke ontwerp van het gebouw in ere te herstellen. Zo wordt de overkoepeling van één van de twee binnenkoeren afgebroken, zodat er een “peristilium” ontstaat: een ruimte in openlucht omgeven door een zuilengang. Deze ingreep zorgt ook voor een grotere lichtinval in de indrukwekkende Salles-des-Pas-Perdus (inkomhal).

De daken worden geïsoleerd en het buitenschrijnwerk wordt vervangen door performant schrijnwerk naar historisch model. Daarnaast worden duurzame technieken in het gebouw geïntegreerd, waardoor de energie-efficiëntie van het gebouw gevoelig zal toenemen. Bovendien worden materialen en meubilair waar mogelijk gerecupereerd en op een andere plek in het gebouw hergebruikt.

Een van de mooiste en best bewaarde ruimtes is de assisenzaal. Deze ruimte wordt volledig gerestaureerd, met inbegrip van de schilderijen. Anderzijds krijgt deze zaal een polyvalent karakter, om tegemoet te komen aan de evoluerende behoeften van de rechtbanken.

Er worden ook een aantal toevoegingen aangebracht aan het gebouw, om volledig te kunnen beantwoorden aan de behoeften van de FOD Justitie. Zo wordt de vierde verdieping van het gebouw, waar nu een zolder is, opgewaardeerd tot een volwaardige kantoorverdieping met landschapsbureaus. Daarenboven worden de circulatiewegen voor het publiek, de politie, de magistraten en het personeel van elkaar gescheiden.

Bovendien zal er in de voortuin aan de zijde van de Anselmostraat een paviljoen opgericht worden waar de gedetineerden op een veilige en discrete manier kunnen binnen en buiten gebracht worden.

Planning van de werken

De renovatie- en restauratiewerken worden uitgevoerd door Artes Group.

De werken starten begin november 2019 en zullen in tweede semester van 2022 klaar zijn.

De fasen van de werken bestaan in chronologische volgorde uit:

- Interne afbraakwerken
- Ruwbouwwerken
- Dak- en buitenschrijnwerken
- Technische installaties
- Restauratie interieur en binnenafwerking
- Aanleg directe omgeving

Omdat het vooral gaat om werken binnenin het gebouw, zal de geluids- en stofhinder voor de buurtbewoners eerder beperkt zijn. Ook wordt er alles aan gedaan om de veiligheid van fietsers en voetgangers in de buurt van de werf te garanderen.

Foto's en renders

Download de foto's van de actuele situatie van het gerechtshof en de renders van hoe het er in de toekomst zal uitzien: <https://www.dropbox.com/sh/2ixrga3n05eogt6/AAALGQC37VfKQjcUTG1r0qoXa?dl=0>

Vermelding copyright:

Foto's: © Georges De Kinder

Renderbeelden: © Infunctievan / © Joris Bourgeois

Technische fiche

Eigenaar: Belgische staat

Bouwheer: Regie der Gebouwen

Gebruiker: Federale Overheidsdienst Justitie

Studieopdracht: tijdelijke vereniging TvOGA (Hub, Origin, Bureau Bouwtechniek, RCR) in samenwerking met Optimit, FPC, Daidalos Peutz, Ney&Partners.

Aannemer: Artes Group

Geschatte duur van de werken: 2019-2022

Vloeroppervlakte: ongeveer 23.000 m²

Studiekosten en restauratie/renovatiewerken: circa 52,5 miljoen euro (incl. BTW)

[Meer info over de verschillende partners](#)

Regie der Gebouwen
Gulden Vlieslaan 87 / 2
1060 Brussel
België
+32 2 541 65 11
<http://www.buildingsagency.be>

Johan Vanderborght
Woordvoerder
+32 (0)479 31 26 91
johan.vanderborght@buildingsagency.be